

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXXIII.

ZATURDAG den 10den MEI 1845.

No. 19.

NIEUW-PROTESTANTISMUS IN DE DUITSCHE KERK.

In de *New York Daily Tribune* van den 12 Maart jongstleden vinden wy het volgende belangryk artikel:—

“NIEUWJAARS BRIEF VAN DEN KATHOLYKEN PRIESTER JOHANNES RONGE, vertaald uit de Deutsche Snellpost.

“Eenige weken geleden werd in verscheidene onzer dagbladen overgenomen het edele protest van den Katholyken Priester Johannes Ronge, tegen de grove handeling van zyne ambtgenooten op he bygeloof van het volk, met het ten toon stellen van een stuk kleed, dat, naar hun zeggen, het gewaad van Christus moet zyn, hetwelk het vermogen bezit om alle zekten te genezen en andere wonderbare dingen uitte werken. Honderd duizenden geloovigen kwamen om het voorgewende relik te zien, en al de zotheden van de middel-eeuwen werden in derzelver ruwste vormen herhaald.*

“Tegen dit schandelyk misbruik van volks vertrouwen verhief de Priester Johannes Ronge zyne stem met de duidelykste uitdrukkingen van waarheid en regmatige verontwaardiging. Zyne woorden liggen nog versch in het geheugen van vele lezers.—Hy zeide: “Christus vermaakte zynen geest aan zyne discipelen (de woorden, welke hy in geest en in waarheid gesproken heeft); aan den beul viel zyn kleed ten deel.”

“Het protest van Ronge heeft hem de bitterste vervolgingen van de genen, die in staat zyn het hoogste verraad te plegen, namelyk vrome doch onnoozele harten tot hun heersch en hebzucht dienstbaar te maken, op den hals gehaald. De volgende brief is door hem geschreven ter wederlegging van eenige zynere aanvallers.”

Een woord aan de Roomsgezinden in Duitschland, en wel aan dezen alleen, op den Nieuwjaars dag van 1845.

Gy van de Roomsche hierarchie! Ik heb onder U gestaan en gezien welk een spel gy met de menschelyke natuur speelt, en welke uwe oogmerken zyn. Het woord WAARHEID wordt van uwe lippen gehoord, doch zy huisvest niet in uwe harten; gy hebt medelyden en liefde in uwen mond, doch niet in uwen boezem.

De Fariseën zyn, zoo als zy beschreven worden in het Evangelie, niet dan kinderen, in vergelyking met U, gy Jesuiten en geestelyke tirannen! Want de Hoogepriesters en Levieten van het Jodendom verteerden slechts eene natie; doch gy hebt de ellende van vele natien van Europa op uwe verantwoording. Door wiens schuld werd duitsch bloed gestort onder Hendrik de vierde in den verwoestende dertigjarige oorlog? Door wien zont Polen in bloedige bouwvallen? Door wien werd,

* Men zal zich herinneren in Nederlandsche Couranten te hebben gelezen, dat in het afgelopen jaar drie Rokken van Christus zyn vertoond geworden. *De Red.*

gisteren nog, het vleesch van de beenderen in Frankryk en Spanje afgescheurd!—Door de heerschezucht, de hebzucht, de zedeloosheid en de kuiperyen van de Roomsche hierarchie, wier handlangers zich zelve durven noemen vaders en onderwyzers van het volk. Iemand, die deze wezens niet bestudeerd en gezien heeft, kan wel gelooven, misleid door hunne zachte woorden, dat er onder hen engelen des lichts gevonden worden, die vrede en zaligheid aanbrenghen. Doch waar vindt men de zegeningen, welke zy der wereld aanbrenghen? Welke is de vrede, die hunne voetstappen volgt? Welke is hunne zedelykheid? Wat meenen zy met hunne vleijende woorden? Welke soort van Godsdienst zal der natien zegeningen uit hunne handen aanbrenghen? Maar de wolken verspreiden zich en de ketenen, welke het verstand in duisternis kluisteren, breken. Dit, merk wel op! Dit is, wat dit luide geschreeuw veroorzaakt. Ja, het is gedaan. Den genen, die nog niet weten en bemerken, dat het ryk van bedrog en bygeloof ten einde is, zal ik het bewyzen.—Ziet, sedert ik tegen U vooruit gekomen ben, en met enkele woorden uw schandelyk gedrag ten toon gesteld heb, wat is gezegd geworden, wat hebben de volken gedaan, niet alleen de Duitschers maar ook de anderen? Gy weet met hoe veel drift zy de zaak opgenomen hebben; gy hoort, gy ziet het nu. En wat hebt gy gedaan? Gy prediktet vervloeking van den kansel af; gy naamt uw toevlugt tot de schaar der censuur om de gedachten afteknippen (dit is een uwer slechte uitvindingen) voor dat zy in druk mogen verschynen. Men bedreigde uit den achtergrond met gevangenissen of erger dan gevangenissen. En tegen wien? Tegen my en al de genen, die de waarheid durven uiten; die hunne stem durven verheffen tegen de misbruikte godsdienst en de lang onderdrukte weeklagten van het volk.—Waarlyk, indien het van U afhing, gy, die U zelve apostelen der liefde en des lichts gelieft te noemen, zoo zou ik en vele anderen met my spoedig ophouden het licht te zien.

Gy noemt my een valsche profeet, verrader, Judas, meinediger, opruijer, demagoog, communist en God weet wat al meer. Gy betitelt my in uwe kerkelyke dagbladen met deze namen, en van uwe geheiligde kansels stort gy uwe lasteringen uit. Doch welk nadeel doet het my?—Geen het minste; het benadeelt eerder U zelve. En wie ben ik, die tegen over U staat? Een eenvoudig man, zonder rykdom, zonder magt, een man, die geene woonplaats heeft, dan in de harten van zyne vrienden en van het grooter gedeelte van het vols, dat gy mishandelt. Een man, die een afgryzen heeft om het volk te misleiden, die zich schaamt een schynheilige te zyn, die uwe kerkelyke ambten veracht. Een man, die eenige weinige woorden gesproken heeft in het belang van

de misbruikte Godsdienst; een man, die misleid is, en wien gy om deze redenen van zynen post afgezet en als een misdadiger uit uwe kerken gebannen hebt.—Maar, wat kunt gy tegen my doen? Niets, in het geheel niets. Het volk stelt geen geloof meer in degenen, die hen zoo dikwyls bedrogen hebben. Het grooter gedeelte van het volk is aan myne zyde; het mindere gedeelte, waarop gy nog door uwe rykdommen, kunsten en hunne eigene vrees invloed hebt, zal weldra tegen U het hoofd opsteken, zoodra zy bemerken, dat het in hun belang is, dat wy vechten. Want de stryd is in het belang van het misleide gedeelte van het volk, en dat van de mishandelde geestelykheid en de misbruikte Godsdienst. Ik zal hunne zaak voorstaan, zoo goed en zoo lang als ik kan, en de moed der overwinning gloeit in myne borst. Ik zal in het strydpark tegen U treden, gy snoode dienaren van Rome, waart gy ook talryker dan gy thans zyt.—Denkt gy, dat ik uwe bedreigingen vrees? Ik ben bereid te sterven. De zaak, welke ik omhelsd heb, is overwaardig het leven van een mensch; het is om van Rome vry te zyn. Geloof gy in staat te zyn my van het pad der deugd en der regtvaardigheid te kunnen afbrengen. Even zoo zoudt gy kunnen beproeven om deze plaaneet van hare loopbaan af te wenden. Gy hebt tegen my persoonlyk lasteringen uitgedacht, ten einde mynen invloed te verminderen, wetende dat het eene vruchteloze taak zou zyn de waarheid myner gezegden te ontkennen. Nogmaals zeg ik het, vruchteloos zyn uwe pogingen: de menschen weten, dat alles wat gy zegt valsch is; het is dus niet noodig op uwe lasteringen te antwoorden. Wanneer ik wenschte my zelve te verdedigen, zoo zou ik den weg niet inslaan, dien gy ingeslagen hebt om my aantevallen. Maar indien ik de zonden wil openbaren, waarmede velen uwer beladen zyt, zonden zoo wel publieke als private, welke bekend zyn door publieke geruchten en onwederlegbare bewyzen, zoo zou ik hier eene catalogue van kunnen geven, maar hoe zoudt gy te moede zyn en dien last dragen?

Benigen hebben vruchteloos beproefd de afgodery te regtvaardigen, doch dit ligt buiten de magt van eenig mensch. Dat Pelgrims gezegd hebben “Heilig kleed bid voor ons” is en blyft eene daadzaak, welke de eenvoudigste landman, die denken kan, in derzelver waar licht kan beschouwen.—Laat Doctor Ritter zyne naamlyst van relieken voorbrengen, niet alleen sedert Christus tyd, gelyk hy gedaan heeft, maar sedert het begin der wereld tot dezen tyd toe; hy zal niet kunnen ontkennen dat te Trier gezongen is geworden “Heilig kleed bid voor ons,” en dat dit eene onchristelyke daad was.

Laat dezen of genen ontkennen, dat ik de schryver ben van mynen brief en daarvan zeggen wat zy willen. De harten en het

verstand van miljoenen menschen kunnen niet misleid worden. Ik vrees ook niet behagen te zullen scheppen in den roem van schryver te zyn; gy zult my al te dikwyls daartoe brengen om te herhalen wat ik gezegd heb. Laat den kanonnik Forster zyne tien duizend sermoenen ter verdediging der afgodery schryven; het is alles verloren werk. Gy hebt zelfs uwen val voorspeld, gy Roomsche Geleerden, met en zonder poezy en vernuft, met en zonder list. Of gy zult de zonden van uwen tyd berouwen, indien gy voortgaat, zoo als gy begonnen zyt. Zoudt gy voortgaan onderwyzers der godsdienst te zyn, terwijl gy met dezelve woeker dryft even als met een handels voorwerp? Zoudt gy de predikers van dat evangelie kunnen zyn, waarin gezegd wordt "Christus maakte eene zweep van kleine koorden, ging in den tempel en dreef daaruit degenen, die er kochten en verkochten, zeggende: 'Myn vaders huis is een huis des gebeds, maar gy hebt het tot een moordenaars kuil gemaakt.'" En durft gy eenen bisschop verdedigen, die met loosheid het geld van de arme geloovige menigte afroggelt.— Zoudt gy de onderwyzers van het volk, de vertegenwoordigers van de eeredienst, der goede zeden en der menschelykheid kunnen zyn, terwijl gy deze afschuwelyke dwaasheid, het aanbidden van een stuk kleed, verdedigt? Een stuk kleed, waarvan gy zelfs geen bewys kunt voortbrengen, door wien het gedragen is geworden. By God, dergelyke verachting mag des menschen verstand en hart niet aangedaan worden.

Al uwe moeite is vergeefs; de roomsche heerschappy bezit niet meer de magt om in slaverny te boeijen, ofschoon gy dezelve beschouwt als de eeuwige kerk. De menschelykheid is de kerk Gods, en daarin heerscht de Geest. Aan deze kerk, de menschelykheid, heb ik myzelve verbonden en niet aan dezen of genen roomschen bisschop. Let wel op en roept niet uit, dat ik mynen eed verbroken heb. Gy zyt het, die dagelyks uwen eed aan de menschelyke natuur verbreekt. Gy schendt den eed van menschelykheid door niet de waarheid te spreken en naar waarheid te handelen; door de menschelyke natuur niet te doen overeenstemmen en te volmaken; gy doet juist het tegen gestelde. Uw groote rykdom verarmt het volk; uw voorbeeld bevordert de zedeloosheid. Gy onderdrukt alles wat strekken kan tot zelfsverheffing en ontnemt den man des zelfs waardigheid.

Gy verbruakt niet alleen den eed gedaan aan de menschelyke natuur in het algemeen, maar ook dien aan uw land in het byzonder; want gy zyt geboren en opgebracht door duitsche vaders en moeders; gy zyt opgevoed door den arbeid van duitsche landgenooten; gy erkent de duitsche taal als die, waarin uwe moeder. U groette, by uwe komst in het leven en de uitormate liefde van haar hart ontboezemde; gy hebt uw aandeel in de ryke erfenis van duitsch verstand; gy hebt deel in de velden en de lucht van Duitschland; de bergen, de vlakten, de stroomen van Duitschland noemt gy de uwe; gy deelt alle deze dingen met ons, maar gy zyt geene Duitschers; want gy gehoorzaamt blindelings eenen roomschen bisschop; om zyn slaaf te zyn zult gy uwe duitsche broeders onderdrukken en vernederen. Overweegt dit alles, ziet in de geschiedenis en beschouwt het leven, en gy zult overtuigd worden, dat het tydvak der roomsche heerschappy ten einde spoedt, en dat de Jezuiten niet langer by ons op hunne plaats zyn.

Het uur is geslagen, de weg gebaad; gy kunt beslissen Roomsch of Duitsch, slaaf of vry te zyn. Schynheiligheid of waarheid, Priesterdom of Christendom zyn de woorden tusschen dewelke gy eene leus moet kiezen. Gy zaagt het; doch gy hebt niet naar godsdienst, naar geweten, naar reden, naar uw land willen luisteren. Gy hebt verkozen slaven en werktuigen van Rome te zyn op duitschen grond. Gy zoudt eerder uwen vader, uwe moeder, uwe broeders en zusters, ja uwe natie, uw vaderland blyven vernederen en verraden, dan Rome aftevalen. Het is zoo; derhalve laat my U in naam myner natie deze verklaring afleggen: "Gy zelfs hebt gekozen vreemdelingen te worden; vertrekt dus naar de woonplaats, welke gy gekozen hebt, en welke gy boven uw vaderland verkiest; ga binnen de muren van Rome wonen, waaneer zy het hoofd kunnen bieden tegen het bloed, de tranen, den vloek van de natien der aarde. Geloof my, het tydstop is naderby dan gy wel denkt. Weldra zullen andere geestelyken, andere gemeenten en andere onderwyzers tegen U optreden."

Bereids nadert de geest als het gedruisch

van eenen storm. Weldra zullen de bouwvallige huizen instorten; de ketenen, waarmede de rede en het hart in banden gelegd zyn, breken, en het volk zal opryzen in het daglicht van waarheid en verstandelyke vryheid. Thans is het Lente; inderdaad het is Mei; de lucht van de Lente wordt over de aarde gevoerd; ik heb dezelve gevoeld tot in myn hart, tot in mynen geest, voor dat ik het zaad gezien heb, dat nu ontkiemd is; en ik zal nimmer den stand, welchen ik gekozen heb, verlaten, voor dat het werk voltooid is, hetwelk rligt my opgelegd heeft te beginnen. Ik ben des te stouter geworden door uwe aanvallen; stouter in den naam myner natie, welke zoo lang uwe onregvaardigheid, uwe ontrouw verduurd heeft; maar welke thans almede stouter en moediger geworden is, en die overwinnen zal door de magt der broederlyke eensgezindheid.

JOHANNES RONGE.

"Eenige kleine byzonderheden zyn hier uitgelaten ten einde het stuk niet langwylig te maken. De *Snellpost* meldt ook, dat Ronge veel byval gekregen heeft."

Uittreksels uit het Algemeen Handelsblad tot den 29 Maart jl.

PARYS, 13 Maart. Wy hebben reeds gezegd, dat verscheiden bisschoppen van Frankryk waren toegetreden tot het amendement van den kardinaal Bonald, hetwelk het boek van den Heer Dupin veroordeelt. Sedert is het getal der bisschoppen, die zich in dezen zin hebben verklaard, nog toegenomen; het bedraagt op dit oogenblik 15. Deze geestelyke kwestie schynt met iederen dag ingewikkelder te worden; twee artikelen, voorkomende in het *J. d. Débats*, tegen de Jesuiten, met de onderteekening van den Hr. Cuvillier-Fleury, die, gelys men weet, secretaris van den Hertog van Aumale is, strekt ons tot teeken, dat in de hoogste kringen de gemoederen zich verhitte.

In den *Moniteur* leest men als volgt: Een mandement van den aartsbisschop van Parys, hetwelk jl. Zondag in al de kerken van het aartsbisdom is voorgelezen, meldt aan de geloovigen dat de reliquien, herinneringen van het lyden van Jezus Christus, en bestaande in een stuk van het ware kruis, den heiligen doornen kroon, een der heilige nagels, des Maandags, Dingsdags, Woensdags en Vrydags van de H. week, in het koor der aartsbisschoppelyke kerk zullen worden ten toon gesteld. Deze reliquien, voortkomende uit de H. Kapel, en tydens het concordaat door Keizer Napoleon geschonken aan den kardinaal de Belloy, aartsbisschop van Parys, om in de schatkamer der Metropolitaansche kerk te worden bewaard, werden, tydens de eerste verwoesting van het Aartsbisschoppelyke paleis in 1830, door getrouwde handen gered. Sedert dien tyd waren zy verborgen gebleven, maar de Aartsbisschop, meenende dat het tyd was om die voorwerpen die eerbiedige hulde des publieks niet langer te onttrekken, is voornemens aan dezelve aanstaanden Zondag, ingevolge de bepalingen van het hierboven vermelde mandement, in de kerk Notre-Dame weder eene plaats in te ruimen.

LEIPZIG, 17 Maart. Door het comité der Duitsch-Katholyke gemeente, die zich hier gevormd heeft, werd omstreeks eene week geleden, aan al de, in de onderscheidene Deutsche staten tegenwoordig bestaande Duitsch-Katholyke gemeenten eene uitnoodiging gedaan tot het bywonen van een concilium, hetwelk in de Paaschweek in onze stad zal gehouden worden, om eene overeenkomst nopens de vaststelling van eene gemeenschappelyke geloofsbelijdenis te bewerkstelligen.

Van de gemeenten te Berlyn, Schneidemuhi, Breslau, Maagdenburg, Brunswyk, Elberfeld, Hildesheim, Offenbach en in andere steden zyn reeds, naar men wil, antwoorden ingekomen, volgens welke dezelve tot de afzending van gedeputeerden naar dit eerste algemeene concilié hebben besloten. De pastoor Czerski, de stichter der eerste Duitsch-Katholyke gemeente, zal van Schneidemuhi, de pastoor Ronge van Breslau en de pastoor Licht van Elberfeld herwaarts komen. Het eerste algemeene concilié der afgezanten van de Duitsch-Katholyke gemeenten zal op 23 Maart, des namiddags, geopend worden.— De taak dezer vergadering is zeer gewichtig; want zy is de beslissende grondvesting en daarstelling der Duitsch-Katholyke kerk. In de hoofdgrondstellingen stemmen de verscheidene enkele gemeenten overeen, zoodat eene vereeniging nopens eene gemeenschappelyke belijdenis niet met wezentlyke zwarigheden verbonden

al zyn. Afaschening van Rome, afaschafing van het coelibaat der geestelyken, van de oortocht, van de vereering der reliquien en varde bedevaarten, verlof tot het lezen van de Heilige Schrift, het genot van het avondmaal in beiderlei gedaante, het gebrui der Hoogduitsche taal by de Mis en andre Godsdienstige plegtigheden, volledigen onvoorwaardelyke erkenning der overig christelyke belydenissen, en dus de verwoeing van het dogma van eene alleen zigmakende kerk, en van het verbod van mengde huwelyken: dit zyn de grondtekten, in welke de onderscheidene Duitsch-Katholyke gemeenten overeenstemmen, en die aan hunne gemeenschappelyk geloofsbelijdenis tot grondslag zullen vretrekken. Aan de vorming en ontwikkeling der nieuwe gemeenten wordt van de kant der verlichte staatsbesturen geene hinderpaal in den weg gelegd; zy bewaren en beschermen ook voor deze hoogstgewichtige gebeurtenis van onzen tyd de eilige grondstelling der gewetensvryheid

FRANKFORT, 21 Maart. Ook in Frankfort woit thans de opbouw eener Duitsch-katholyk of katholyke-Christensche gemeente voorbereid. Verscheidene inwoners aler, die zich aan deze reformatorysche beweging aansluiten, nemen sodert deel an de vergaderingen der katholyk-Christensche gemeente in de naburige stad Offenbach. Het is met zekerheid aan te nemen dat de oprigting eener zoodanige gemeente in Frankfort, die, naar verzekerd wordt, eerlang onder deelneming van verscheidene aanzienlyke mannen hier openbaar al te voorschyn treden, voor den snellen voortgang der nieuwe reformatie in Zuid-Duitschland een beslissend voorbeeld al worden.

** ONDERTROUWD.
HEINRICH WILHELM LOHMANN,
Sergeant by het Bataillon Jagers alhier,
met
MARIA PETRONELLA BLASIUS,
Curaçao den 2 Mei 1845.
Dienende dit tot kennisgeving aan vrienden en bekenden.

** ONDERTROUWD.
JOSEPH FERMIE GIRALDINO
en
DOROTHEA LUCIANA HANSEN
den 2 Mei 1845.
Streckende deze ter kennisgeving aan familie en vrienden.

EL que subscribe ofrese al público su servicio para dorar y platear todos objetos de metales por el proceso del Electro-tipo-Galvanico, garantizando por seis años de servicio; y tambien ofrese su servicio en relojeria y para gravar todos objetos de metales.
Curaçao, 9 Mayo de 1845.
BARTH. HOLTMAN.
HEERE STRAAT No. 2.

DE ondergeteekende biedt het publiek aan zyne diensten om alle soorten van metalen voorwerpen te vergulden en te verzilveren, volgens de bewerking met de galvanische vloeistof, waarborgende dierzelfver gebruik voor den tyd van zes jaren. Hy biedt ook zyne diensten aan om uurwerken te herstellen en op alle metalen voorwerpen te graveren.
Curaçao den 9 Mei 1845.
BARTH. HOLTMAN.
HEERE STRAAT No. 2.

En el tomo primero del Instructor se lee este gracioso
EPIGRAMMA.
Sacó un Conejo pintado,
un pintor mal entendido;
como no fue conocido,
estaba desesperado:
mas halló un nuevo consejo
para consolarse, y fue:
poner de su mano al pie
de letra grande, CONEJO.
Mucho me lastimo,
que todo escritor,
de clase de mi pintor,
no hace lo mismo.

UN LECTOR DEL Curaçaosche Courant.
VERTALING.
Een schilder, die zyne kunst zeer slecht verstond, schilderde eens een Konyn; maar daar niemand er uit maken kon welk soort van dier het was, bleef hy zeer ter neer geslagen, en om zich te troosten volgde hy den raad op om eigenhandig met groote letters onder aan het stuk te plaatsen "KONYN."
Hoe zeer ware het te wenschen, dat alle schryvers, van de klasse diens schilders, hetzelfde deden!

NOTIFICATIE,

Waarby wordt daargesteld een uiterlyk kenteeken voor Kustvaarders.

DE GEZAGHEBBER van de kolonie Curaçao en onderhoorige eilanden.

Het dienstig oordeelende, om de kustvaarders of zoogenaamde landloopers vaartuigen van een uiterlyk kenteeken te doen voorzien, en de kustvaart daardoor al dadelyk van het opzigt te ontslaan, dat wegens gezondheids voorzorg als anderszins, bevolen mogt kunnen worden ten aanzien van vaartuigen, welke van vreemde plaatsen komen.

Gelet op Zyne Majesteits besluit van den 12 September 1843 No. 43 (publicatie van 1843 No. 5.)

Den kolonialen Raad gehoord: Heeft goedgevonden en verstaan: te bepalen, gelyk bepaald wordt by deze.

Art. 1.

Het uiterlyke kenteeken van eenen kustvaarder, zal bestaan uit eenen zwarten bal, geheschen aan den top der mast.

Art. 2.

Elk kustvaarder is verplicht by het uit- en inzeilen, hetzy by dag of wel by nacht, van de haven te Curaçao, of van de reede op de eilanden Bonaire of Aruba, den by art. 1 bedoelden bal aan den top der mast te voeren; gelyk mede elk ander vaartuig dat, ofschoon in den regel geen kustvaarder zynde, op eene speciale pas van de haven van Curaçao, of de reede der eilanden

Bonaire of Aruba, naar de buitenbaaijen dier Eilanden, en, voor zoo ver Curaçao betreft, daaronder begrepen het eilandje klein Curaçao, hetwelk ten deze uitsluitend tot Curaçao wordt gerekend te behooren, wil vertrekken, by het uitzeilen zoo wel als by het weder binnen komen, den bedoelden bal in top zal moeten voeren.

Art. 3.

Wanneer, echter, een kustvaarder of wel enig ander, op eene speciale pas uitgezeild, vaartuig, gelyk in het voorgaande artikel gezegd is, voor deszelfs terugkomst in de haven, of op de reede van het Eiland, waarvan hetzelfde is uitgezeild, eenige andere plaats dan de kusten van dat Eiland of het eilandje klein Curaçao mogt hebben aangedaan, wordt het hyschen van bedoelden bal, by het binnenkomen, verboden, even zoo als die bal niet zal mogen worden gevoerd door eenig ander vaartuig, dat geen kustvaarder is, of dat niet op eene speciale pas is uitgezeild.

Art. 4.

De overtreding der vorenstaande bepalingen zal worden gestraft met eene geldboete van acht gulden, of eene gevangenisstraf van acht dagen, door den regter naar gelang van omstandigheden, by keuze opteleggen.

Gearresteerd op Curaçao den 9 Mei 1845.

R. F. VAN RADERS.

Ter ordonnantie van den Gezaghebber, De Koloniale Secretaris, I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Gepubliceerd op Curaçao binnen het fort Amsterdam en in de Willemstad ten zelfden dage.

De Koloniale Secretaris, I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 9 Mei 1845.

ALZOO de persoon van **PIETER LOURENSZ DEHASETH**, alhier woonachtig, zich per rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor het hem in eigendom aankomende slavenkindje genaamd **MARIA MERCED** of **SARA DE LA MERCE**, (a) **MERANIE** oud 8 jaren, dochter van **MARIA INEES**, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op het gemeld slavenkindje mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris, I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 9 Mei 1845.

ALZOO de persoon van **SARAH SENIOR**, alhier woonachtig, zich per rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor de haar in eigendom aankomende slavin met namen **MARTINA ALFONSA** (alias) **PLANTINA**, oud 35 jaren, dochter van **CATHARINA MARTINA** (alias) **CHRISTINA**, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris, I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 9 Mei 1845.

ALZOO de persoon van **JAN HENRI ACUS**, wonende te Aruba, zich per rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor de hem in eigendom aankomende slavin **SUSANNA MARTINA**, alias **SANIET**, oud 30 jaren, dochter van **ANNA MARTHA PASKEN**, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris, I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 9 Mei 1845.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 17 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 20½ Onzen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris, I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Juan Manuel Monsanto.	M. de Marchena Jr.
Josef Curiel Jr.	Rica Capriles.
Annitta Muller.	Jacobo Cristen.
Susana de Groot.	Willemine Gestrudes.
Michel Penso.	Helena Vos.

Curaçao den 9 Mei 1845. De Commiss. belast met de post-directie, JOHN C. GAERSTE.

C U R A Ç A O .

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.

- Mei 3, venez. bark Tres Hermanos, F. Cruz, Aruba.
- 4, venez. golet Los Amigos, R. Yrausquin, Aruba.
- 6, venez. golet Gran Maria, M. Morales, Aruba.
- ned. golet Essex, P. L. de Haseth, St. Thomas.
- 7, ned. golet Eensgezindheid, F. van Grieken, Bonaire.
- venez. golet Constitucion, J. Dominquez, Coro.
- 8, amk. brik Allen, J. L. Manson, Boston.
- amk. golet Manson, M. R. Colman, Boston.
- venez. golet Genl. Borras, B. Diedenhoven, Cu marcho.
- 9, venez. golet Zome, R. Todd, Po. Cavello,

UITGEKLAARD.

- Mei 3, venez. golet Dos Hermanos M. Romero.
- 5, venez. golet Los Amigos, R. Yrausquin.
- 7, ned. golet Maria Louisa, G. Leon.
- 8, ned. golet Augustina, W. C. Jones.
- 9, venez. golet Constitucion, J. Dominquez.
- amk. golet John Dunlap, R. C. Caso.
- amk. golet Curlew, R. C. Tikiob.
- venez. bark Tres Hermanos, F. Cruz.
- ned. golet Essex, P. L. de Haseth.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

MEI 1845.

- N. M. Dingsdag den 6 te 5 u. 22 m. 'smorgens.
- E. K. Woensdag den 14 te 9 u. 33 m. 'smorgens.
- V. M. Woensdag den 21 te 11 u. 23 m. 'svoormidd.
- L. K. Woensdag den 28 te 1 u. 50 m. 'snachts.

In den loop der week is alhier, over St. Thomas, de tyding ontvangen, dat de President der Republiek van Hayti, Generaal Guerrier overleden is en dat Generaal Pierrot in zyn plaats is gekomen.

Wy hebben twee besluiten van het haitiaansche gouvernement gelezen, een van den 1 en een van den 8 April jongstleden. By het laatste wordt eene belooning van Tien duizend pattienjes uitgelooft aan de genen, die den gebannen Generaal Riviere Gerard, levendig of dood, zullen leveren in handen van gemeld gouvernement; en eene van 500 pattienjes, voor elk der aanhau-

gers van Generaal Riviere, welke by namen genoemd worden.

By de eerste wordt aan de autoriteiten en burgers der republiek aanbevolen en gelast om de gemelde aanhangers, waar zy mogten gevonden worden, aantehouden en aan het gouvernement overteleveren; en al de genen, die, op welke wyze ook, hen mogten behulpzaam zyn, herberging of bescherming verleenen, of bystaan in hunne voortvlugtigheid zullen beschouwd worden als vyanden van de publieke rust en naar alle gestrengheid der wetten gestraft worden.

De zeekust van Noord Amerika aan de Stille Zuid Zee behoort aan vier natien. — Het noordelykste behoort aan Rusland; zuidelyk afdalende vindt men Nieuw Albion, dat Engeland voor zich eischt; dan de Oregon, dat de Vereenigde Staten toebehoort; en eindelyk Californien, eene Mexicaansche provincie. De grens tusschen Californien en den Oregon is bepaald door eene parallellyn, op den 42sten graad noorder breedte; de grens tusschen de Oregon en Nieuw Albion is nog niet bepaald. Engeland heeft zich wel eens genegen getoond om over den 49sten graad eene parallellyn te trekken, die deze grens moet uitmaken; doch de Vereenigde Staten eischen eene nog noordelyker parallel. Toen men over deze grenskwestie niet eens konde worden, kwamen Engeland en de Vereenigde Staten overeen, dat die zeekust, welke eigendomsregt nog onbeslist was, door de Engelschen en Amerikanen konden benuttigd worden, dat is: dat beide natien aldaar factoryen voor den pelshandel konden oprigten en visscheryen aanleggen. De Engelschen maakten echter niet veel gebruik van deze overeenkomst wegens de afgelegenheid dezer streken; doch de Amerikanen hebben eene landgemeenschap met den Oregon door de weide vlakten en het rotagebergte ten westen van de Missisipi, en vele landbouwers met hunne gezinnen hebben zich aldaar neergezet. De President vond het daarom noodzakelyk om het betwiste grondgebied, waarop reeds zoo vele Amerikanen wonen, in besit te nemen, zelfs alvorens deze kwestie door onderhandeling beslist was. Een ontwerp van wet werd tot dat einde voorgesteld in de kamer der volksvertegenwoordigers, en hetzelfde ging door.

Toen deze tyding in Engeland kwam, maakte zy een diepen indruk, en de Minister verdedigde in het Parlement de regten van Engeland op het betwiste grondgebied. Men vreesde, dat zulks eene botsing tusschen deze beide staten zou verwekken; doch spoedig zal men in Engeland weder gerust gesteld worden, wanneer men er sal vernomen hebben, dat deze wet in den Senaat is verworpen geworden. Het blyft echter een onderwerp, hetwelk thans bezorgdheid moet verwekken aan het engelsche gouvernement, om dat de President Polk, in zyne aanspraak aan het Congres, het betwiste grondgebied als aan de Vereenigde Staten toebehoorende, wil beschouwen.

Het is echter niet het belang van de Vereenigde Staten zich op een tydstip, waarop het zich reeds met Mexico heeft verbroken, ook nog met Engeland te verbreken.

's HERTOGENBOSCH, 24 Maart. De legende, dat men by eenen zeer harden en langdurigen winter, paascheijeren op het ys gegeten had, was by de inwoners van het dorpje Esch, anderhalf uur van hier gelegen, bekend geraakt, en werd hierdoor de lust opgewekt by een der voornaamste ingezetenen, om eene dergelyke zeldzaamheid toe te passen. Op gisteren dan, luidt het verhaal, trok de Heer B... , vergezeld van eenige zyner dochteren en hare vriendinnen, voorzien van eene groote mand met paascheijeren en toebehooren, naar een naastbygelegen Ven, waarvan het ys circa twee palmen dikte had, en werden daar, onder veel vreugde, de eijeren op het ys geschild. Dan helaas! eensklaps verdween het gezelschap van de oppervlakte, en vielen allen in het water. De Heer B... tot aan de kin daarin staande, heeft gelukkig de vrouwen kunnen boven houden, tot dat na lang schreeuwen, er eindelyk hulp is komen opdagen, en allen door middel van touwen zyn gered.

Het homeopatisch stelsel is te Londen door eenen jury van onderzoek veroordeeld geworden, ten gevolge harer bevindingen nopens de oorzaken van den dood van zekeren Henry Cordwell, die, naar het schynt, overleden is, ten gevolge eener tiendaagsche volstrekte voedsel-onthouding, welke hem was voorgeschreven door doctor Curie, de voornaamste homeopatische geneesheer der hoofdstad. Het verdict van den Jury is vervat in uitdrukkingen van verontwaardiging, die weinig bemoeigend of stichtelyk zyn voor de aanhangers van dat stelsel.

Te Manchester is dezer dagen verkoopt gehouden van de geheele menagerie van den bekenden beestentemmer v. Amburgh. De olifant haalde 750 £ (f 9000 Nederl.) de kameelpardel of giraffe 400 £, twee leeuwen 350 en 310 £ en twee jongen 12 £ 10 sh. en 35 £ enz.

Een zekere Pennington heeft een oktrooi verkregen ter exploitatie van eene nieuwe luchtmaschine. Deze machine bestaat in tien afzonderlyke luchtballen, een schuitje en eene locomotief. Deze laatste, die anderhalve paardenkracht heeft, zal geplaatst worden in het bovengedeelte van het schuitje, dat aan de luchtballen hangt. Het middel van besturen zal bestaan in een onder aan den luchtbol gehecht roer of roeispaan.

DE SYRISCHE ZYDE PLANT.

Deze plant, welke, zoo men meent, omtrent vyf en twintig jaren geleden als een uitheemach gewas by wyze van rarieteit op Curaçao is aangebragt, heeft zich sedert ettelyke jaren zeer algemeen over dit eiland verspreid, en wordt ook op Aruba veelvuldig in het wild groeiende aange troffen, op Bonaire voor als nog echter minder.

Alhier is men geneigd dezelve als een lastig onkruid aantezien, en wendde men niet zelden zeer veel moeite aan om deze plantensoort met wortel en tak van de velden, waar zy zich voordeed, uiteroeijen, edoch meestal zonder een volkomen resultaat, want een stukje wortel, dat soms onvoorziens in den grond bleef steken, schoot dan weldra uit, terwyl ook de gevederde zaadkorrel, door den wind van heinde en ver soms aangebragt, onder het gras ontkiemende, welhaast eene jonge spruit vormde, die spoedig eene wel gevestigde struik werd, en zoo raakten sommige velden meer en meer met die algemeen verwenschte plantensoort overdekt. Ook wy behoorden tot de vervolgers dier plant, tot dat onlangs onze aandacht ten voordeele daarop werd gevestigd.

Omtrent het gezegd gewas nu, bevat het meermalen in ons weekblad aangehaalde fransch landhuishoudkundig werk, *Maison rustique du XIX siecle*, een zeer belangwekkend artikel, waaruit de volgende byzonderheden, als de meest wetenswaardige voor ons, worden ontleend.

Men vindt de plant daar beschreven in hare botanische byzonderheden, dewelke geheel overeenkomen met die, welke in onze plant worden waargenomen, wier volmaakt afbeeldsel trouwens voorkomt in het werk van Linnæus, waar zy onder de benaming van *Asclepias Syriaca* ook zeer uitvoerig wordt beschreven.

Het pluis der Syrische zydeplant, is, volgens het artikel van *La Maison rustique* voormeld, niet geschikt om gesponnen te worden op zich zelve, maar wel wanneer het wordt gekaard en vermengd met een vierde gedeelte zyde, katoen, of van de fynste soort van wol; kunnende echter dit pluis zonder byvoeging van eenige andere specie worden gebezigd tot het vervaardigen van watten dekens of andere watteringen, waartoe hetzelfde dan ook voornamelyk wordt aangewend. Een pond zyde pluis strekt tot dat einde zoo verre als twee ponden katoen; want dit pluis is zoo veel ligter en laat zich ook beter uitspreiden; men verwyf het echter zyne weinige veerkrachtigheid, en dat het zich niet genoegzaam wil laten vilten.

De bloemen der *Asclepias* worden zeer gezocht door de by, die er veel honig uit zuigt; de jonge spruitjes kan men nuttigen als aspergien; het zaad is een vermogend zweetmiddel en wordt door het gevogelte met lust gegeten; het sap der bladeren is sterk bytend. Verder blykt het uit het bedoeld artikel, dat de takken der zydeplant, genoegzaam ryp afgesneden en naar behooren groot en gehokeld wordende, eene fyne vlasspecie opleveren, geschikt tot het vervaardigen van verschillende stoffen, welke uit deze specie gefabriceerd, zacht, warm, fyn en sterk zyn, latende die stoffen zich volkomen bleken, en ook zwart verwen, terwyl zy de geschiktheid schynen te bezitten om gedrukt te worden.

Om eene aanplanting van gezegd gewas te bewerkstelligen, dient de grond goed losgeploegd en geëgd te worden, dit gedaan zynde trekt men voren over dezelve op vier voeten afstands, waarin men of door zaad of door stekken, van tak of wortel ontleend, op den onderlingen afstand van ruim één voet de aanplanting verrigt.

In Frankryk begint de zyde plant eerst met het einde van het tweede jaar hare vruchten te dragen, en niet vóór het derde jaar levert zy die in aanzienlyke hoeveelheid op. Na dat de vruchten zyn ingezameld, worden de takken afgekapt, in bossen gebonden en geroot op de wyze van het vlas.

Een morgen lands in voego voorschreven met zorg aangeplant en naar den eisch gemest zynde, kan in twee oogsten 'sjaars, 350 á 400 ponden zydepluis opleveren, hetwelk tegen twee franken, soms drie franken, per pond verkocht kan worden.

Het vorenstaande, in zoover uitgetrokken, schynt inderdaad de meest belangstellende overweging van de planters te verdienen; want welk gewas is er hier bekend, dat zoo gemakkelyk te cultiveren is als deze zyde plant? of het zou de Aloë moeten zyn, die ook nog slechts weinige jaren geleden alhier met minachting werd aangezien en thans voor deze Eilanden eene zoo ruime winst afwerpende kultuur is geworden.

En welk een ongemeene opbrengst van een bunder lands, die naar de voormelde rede, van 400 tot 500 ponden zyde pluis,

verkoopbaar in Europa tegen f 1. á f 1. 50 het pond, moet kunnen opleveren! zal gezogde kultuur zoo wisselvallyg wezen, als die der van ouds alhier verbouwd wordende gewassen? Immers Neen! en hoe veel voordeliger dan van de pas genoemde zal hare opbrengst niet zyn, als dezelve maar eenigzins naby komt aan de voormelde opgave!

Men denke hierover na met den ernst, die zulks schynt te verdienen, en zoo men al niet zou kunnen besluiten om dadelyk eene proef in het groot te nemen, dan mag het toch kunnen wezen, dat men daartoe eene halve bunder gronds by wyze van onderzoek zou willen afzonderen.

Die het landbedryf uitoeft met het doel van voordeel, behoort althans niet natelaten om in praktyk te brengen zoodanige kultuur, als welke hem tot het begerde doel naar redelyke verwachting zeker zou kunnen leiden; zoodanig schynt de kultuur der Syrische zyde plant te wezen, waaromtrent men zich trouwens door eene weinige kostende beproeving, spoedig zoude kunnen vergewissen.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 24 April 1845.

ALZOO de persoon van ANNA CELESTINA BLAN, Weduwe van ANTHONY MATTEY, alhier woonachtig, zich per rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie heeft adresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor de den boedel van haren overleden' echtgenoot aankomende slaven kinderen:

JOHANNES PAULA oud 4 jaren, zoon van DOMINGA en CHARLOTTE CLOTILDA oud 6 jaren dochter van DOMINGA,

zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks alzamen bekend te maken en een regelyk die eenig regt of prententie op de gemelde slaven kinderen mogt sustineren, opteroopen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of prententie ter Koloniale Secretary dezes eilands aantekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 25 April 1845.

BY dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, in dagteekening van den 12 dezer No. 159, is aan Meisvrouw A. S. George toestemming verleend, om onderwys te geven ten haren huize, aan de kinderen, die bereide by haar geplaatst zyn of verder geplaatst mogten worden tot bekoming van onderdicht in vrouwelyke handwerken, in de eerste beginselen der Engelsche taal, met bepaling echter, dat de ouderdom dier kinderin niet zal mogen te boven gaan 9 jaren, waarvan, namens Zyn HoogEd. Gestr., by deze openlyke kennisgeving gedaan wordt door

den Kolonialen Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

WAARSCHUWING.

DE Prokureur des Konings maakt bekend, dat het, onder bedreiging van straf, verboden is, gedurende de maanden Mei, Juny, July en Augustus de vischsoort, Sardyn of Sardientje genaamd, te verkopen, uittedeelen, of ter spys te geven.

Curaçao den 25 April 1845.
De Prokureur des Konings,
Mr. H. W. DE QUARTEL.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wv., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 79.